

Onderzoekstermijn dalton

Patrick Sins en René Berends

Vanaf 2006 is er in het lectoraat Daltononderwijs en onderwijsvernieuwing bij Saxion onderzoek gedaan naar verschillende aspecten van het daltononderwijs. Afgelopen zomer is het besluit gevallen de lectoraatsperiode voor een tweede maal te verlengen, ditmaal voor een periode van zes jaar. Andere partners zijn aangehaakt, waardoor ook het onderzoeksterrein verbreed zal worden. In dit artikel volgt een overzicht van de plannen.

Opbrengsten Daltonlectoraat

Acht jaar lectoraat heeft dalton-Nederland geen windeieren gelegd. Het onderzoekswerk heeft een bijdrage geleverd aan de ontwikkeling van de daltonpraktijk, de verdieping en actualisering van het daltongedachtegoed en met de biografie van Parkhurst en de beschrijving van de geschiedenis van daltononderwijs in Nederland is er bijgedragen aan het blootleggen van de eigen 'daltonroots'.

Thema's als het effectief ondersteunen en stimuleren van burgerschapsvorming, samenwerkend leren en reflectie in het daltononderwijs, inzicht in doelmatig klassen- en tijdmanagement en suggesties voor het vormgeven van condities die voorwaardelijk zijn voor professionele ontwikkeling als gevolg van peer-review door leraren stonden de afgelopen jaren in het lectoraatswerk centraal.

De ontwikkelde kennis is op verschillende manieren bruikbaar en toepasbaar gemaakt voor de daltonpraktijk. Er is een eigen wetenschappelijke reeks gestart, die inmiddels een zestal boeken telt (uitgaven van Saxion Dalton University Press, SDUP). En ook in de vorm van artikelen in wetenschappelijke tijdschriften en diverse vakbladen is er over het

lectoraatsonderzoek gepubliceerd. De teller staat op zo'n 130 publicaties die in bladen als DaltonVisie, VBSchrift, Pedagogiek, Het Blad, Tijdschrift Taal en Didactief en/of op de eigen site www.daltononderzoek.nl verschenen zijn. Het komend jaar zal het lectoraat ook proefschriften opleveren van een tweetal promovendi-kenniskringleden: Laurence Guerin en Symen van der Zee.

Niet onbelangrijk is dat de ontwikkelde kennis actief verspreid is. Er zijn bijdragen geleverd aan studiedagen en cursussen op scholen, lezingen gegeven in regio's en in netwerkbijeenkomsten en het lectoraat was aanwezig op veel daltoncongressen en tijdens verschillende inspiratiemiddagen van de Nederlandse Dalton Vereniging.

De periode 2006-2014 is op een mooie manier afgesloten met de verschijning van het boek Focus op Dalton.

Verlenging lectoraatsperiode

Acht jaar daltonlectoraat heeft aangetoond dat het plezierig en belangrijk is om als vereniging een eigen 'wetenschappelijk bureau' te hebben. En ondanks het feit dat velen inzagen dat het werk van het lectoraat nog lang niet af is, was het opnieuw verlengen niet een vanzelfsprekendheid.

In de aanloop naar het indienen van de verlengingsaanvraag is er daarom veel werk verzet om het draagvlak voor het lectoraat te verhogen. Deze inspanningen hebben resultaat gehad. De Nederlandse Dalton Vereniging onderschreef de urgentie van de verlenging en de Nederlandse Jenaplan Vereniging (NJPV), de Freinetbeweging en de Vereniging Bijzondere Scholen (VBS) als vertegenwoordiger van vele honderden pedagogisch georiënteerde vernieuwingsscholen hebben het besluit genomen aan te haken bij het praktijkgericht wetenschappelijk onderzoek van het lectoraat.

Na beoordeling van de verlengingsaanvraag heeft het college van bestuur van Saxion daarop, net voor de zomervakantie, het besluit tot verlenging genomen. Ditmaal gaat het om een periode van zes jaar, met een evaluatie na drie jaar.

Patrick Sins is als lector en René Berends als onderzoeker verbonden aan het lectoraat Vernieuwingsonderwijs van de Academie Pedagogiek en Onderwijs van Saxion

Lectoraat met zes jaar verlengd

Plannen voor onderzoek

In de komende jaren wil het lectoraat uiteraard eraan blijven bijdragen dat het daltononderwijs nog meer op de kaart gezet wordt. Dat zal met name gebeuren door nog intensiever bij te dragen aan de ontwikkeling en het praktisch toepasbaar maken van onderwijswetenschappelijke inzichten. Zo wil het lectoraat een contributie leveren aan het verhogen van de kwaliteit van het daltononderwijs en de professionele ontwikkeling van leraren, die werkzaam zijn in de daltonpraktijk.

Daarnaast zal door het instappen van de Nederlandse Jenaplan Vereniging (NJPV), de Freinetbeweging en de Vereniging Bijzondere Scholen (VBS) het praktijkgericht wetenschappelijk onderzoek van het lectoraat niet alleen verbreed kunnen worden, een groter aantal

vernieuwingsscholen zal ook kunnen gaan profiteren van het werk van het lectoraat.

Door diverse veranderingen in het werkveld zijn nieuwe beroepsrelevante thema's aan het licht gekomen die praktijkgericht wetenschappelijk onderzoek behoeven. Enkele van die thema's zijn: brede vorming als voorbereiding op de toekomst, onderwijseffectiviteit van het vernieuwingsonderwijs op de langere termijn, de professionele ontwikkeling van leraren in het vernieuwingsonderwijs en het effectief stimuleren van zelfgestuurd leren (zoals 21st century skills).

Bij het opzetten van onderzoek naar deze thema's zal het lectoraat in de komende tijd meer intensief gaan samenwerken met onderwijsprofessionals (dat bent u, lezer!) in het opzetten en uitvoeren van het onderzoek.

Overhandiging Focus op Dalton door Patrick Sins aan NDV-voorzitter Willem Wagenaar.

Beeld: DaltonVisie